

MÖCÜZƏLİ AĞAÇ

GÖYƏRCİN

6

TƏRCÜMƏ EDƏNİ:
RAFIQ YUSİFOĞLU

RƏSSAMLAR:

İlqar
Leyla
Aytən

MÖCÜZƏLİ AĞAC

*Dünya
xalqlarının
nağılları*

“Göyərçin”in kitabxanası

Bakı - 2010

XORUZ VƏ TOYUQ

Alban nağılı

Biri var idi, biri yox idi, bir xoruz və bir toyuq var idi. Bir dəfə onlar gəzməyə çıxdılar. Yolda bərk leysana düşdülər. Qaranlıqlaşdığı üçün daldalanmağa yer axtardılar. Qarşılına bir dəyirman çıxdı. Qapını döyüb gecələməyə yer istədilər.

Dəyirmançı soruşdu:

-Kimdi?

-Xoruz ilə toyuq. Bizi içəri burax.

Toyuq yumurtlayanda onu sənə verərik. Dəyirmançı onları içəri buraxmadı. Dedi ki, mənə heç nə lazım deyil.

Xoruz və toyuq yollarına davam etdilər. Çayın qırağında başqa bir dəyirmanə rast gəldilər. Qapını döyüb gecələməyə yer istədilər. Dedilər ki, bizi içəri buraxsan, əvəzində sənə yumurta verərik.

Dəyirmançı onları qovdu.

Xoruzla toyuq yollarına davam etdilər. Çayın qırağında üçüncü bir dəyirmanə rast gəldilər.

Qapını döyüb dəyirmançıya yalvardılar:

-Biz yağışda bərk islanmışıq. Bizə gecələməyə yer versən, əvəzində sənə yumurta verərik.

Bu dəyirmançı xeyirxah adam idi. Qapını açıb xoruzla toyuğu içəri buraxdı. Sobanı qaladı ki, onlar tüklərini qurutsunlar. Sonra toyuqla xoruza dən səpib, özü yatmağa getdi.

Səhərə yaxın xoruzla toyuq birbirlərinə yavaşca dedilər:

-Nə üçün bu kişiye yumurta verək?

Onlar qapını açıb bayıra çıxdılar.

Dəyirmançı yuxudan oyananda qonaqlarını səslədi. Ancaq onlardan səs çıxmadı. Fikirleşdi ki, yəqin toyuq samanlığa girib yumurtlamaq istəyir. Xoruz isə onun keşiyini çəkir.

Dəyirmançı toyuqla xoruzun çıxıb qaçdığını biləndə qərara aldı ki, kəndə gedib onlardan vəd etdikləri yumurtanı alsın.

Dəyirmançının yaxınlaşdığını gören xoruzla toyuq yumurtalarının hamısını sındıraraq küzəyə doldurdular. Ocağın üstünə ovulmuş kömür tökdülər. Dəsmalın üstünə isə iynə taxıb gizləndilər.

Hava soyuq olduğundan dəyirmançı ocağı üfürdi ki, yandırsın. Kömürün hamısı onun üzünə-gözünə dağıldı. Dəyirmançı üzünü yudu. Əl-üzünü dəsmalla qurulamaq istəyəndə iynələr ətinə batdı.

Aldadıldığını gören dəyirmançı kor-peşiman evinə qayıtdı.

Bax o vaxtdan heç kəs fırıldaqçı toyuq ilə xoruzun üzünə qapı açmır.

MÖCÜZƏLİ AĞAC

Meksika nağlı

Cavan bir oğlan yolun kənarındakı ağacın kölgəsində əyləşmişdi. O, cibindəki dəmir pulları atıb tuturdu. Ancaq pulların cingiltisi o qədər də eşidilmirdi. Ona görə ki, oğlanın pulu çox az idi.

Oğlan öz-özünə fikirləşdi: «Necə eləyim ki, mənim çoxlu pulum olsun?»

Elə bu vaxt oğlan gördü ki, uzaqdan toz bulud kimi havaya qalxır.

Oğlan sevindi:

-Deyəsən tezliklə arzularıma çatacam.

O, cibindəki dəmir pulları ağacın budağının üstünə qoyub gözləməyə başladı.

Toz buludu getdikcə yaxınlaşdı. İlxını-at sürüsünü ilxıçılar qovur, sahibkar isə at belində qabaqda gəlirdi. At sürüsü ağacın yanına çatanda oğlan gücü gəldikcə budaqları silkələməyə başladı. Yerə düşən dəmir pulları götürüb cibinə qoydu və dedi:

-Bu günlük bəsdir.

Heyrətdən sahibkarın gözləri bərələ qaldı. O, təəccüblə soruşdu:

-Ay oğlan, bu nə ağacdı belə? Onu satarsanmı?

-Bu sehirli ağac mənə ata-babamdan qalıb. Mən gəzməyi sevən adamam. Bu ağacın isə gerek gecə-gündüz keşiyini çəkəsən. Yaxşı pul verən olsa, ağacı sataram.

Uzun-uzadı sövdələşmədən sonra ilxının sahibi oğlana istədiyi qədər pul verdi. Cavan sevinə-sevinə pulları götürüb getdi.

Sahibkar nöqərlərinə əmr etdi ki, ağacın dibini qazıb kökündən çıxarsınlar.

Belə də etdilər. Sehirlə hesab etdikləri ağacı kökündən çıxarıb, sahibkarın həyətinə əkdilər.

Aradan nə qədər keçsə də, ağac bar vermədi. Aldadıldığını hiss edən sahibkar nöqərlərini də götürüb həmin oğlanı axtarmağa başladı.

Oğlanı çayın sahilində tapdılar. Gördülər ki, o, çaxır içib yatıb. Onu yuxulu-yuxulu bir kisenin içinə salıb ağzını bağladılar. Oğlanın yarımçıq qalan çaxırını içəndən sonra onlar keflənib yatdılar.

Cavan oğlan qurşağındakı bıçağı çıxarıb kiseni əli yerləşəcək boyda kəsdi. Qulunu - at balasını tutub kisenin içinə saldı, ağzını bağladı və qaçıb kollarında gizləndi.

Yuxudan oyanan nöqərlər sahibkarın əmri ilə kiseni suya tulladılar. Sahibkar gülə-gülə dedi:

-Hə, cavan oğlan, indi də çayın dibində balıqları aldadarsan.

Oğlan kolların arasından qışqırdı:

-Balıqları niyə, məgər quruda aldatmalı axmaq adam yoxdu?

İndicə kisenə qarışıq çaya atıb boğduqları adamın səsinə eşidən nöqərlər və sahibkar bərk qorxdular və qaçıb getdilər.

Oğlan isə gizləndiyi yerdən çıxıb çay aşağı qaçdı və axıdılan kiseni tutub sahilə çıxartdı. Onun içindəki qulunu aparıb bazarda satdı və xeyli pul qazandı.

Rəssam
Aytən

İLAN NECƏ ZƏHƏRLİDİR

Avstraliya nağılı

Bu hadisə o zaman olub ki, insanların çoxu hələ heyvan kimi yaşayırdılar.

Yer üzündə qorxunc, nəhəng, çox zəhərli bir kərtənkələ yaşayırmış. O, belində zəhərlə dolu bir kisə daşıyır, canlıları o zəhərlə öldürüb, sonra onları yeyirmiş. İnsanların sayı gündən-günə azalmış.

O zaman insanlar da heyvanların qohumu imişlər. Elə buna görə də bütün canlılar bir yere yığışib vəziyyətdən çıxış yolu axtarırdılar. Hərə bir məsləhət verdi. Axırda belə qərara gəldilər ki, hiyləgər ilanı kərtənkələnin yanına göndərsinlər ki, onun zəhər tuluğunu oğurlasın.

Hiyləgər ilan razılaşdı. Fikirleşdi ki, kəltənkələnin zəhər tuluğunu oğurlayıb özümde saxlayaram. Əgər belə etsəm, bütün canlılar məndən qorxacaqlar.

İlan sürünə-sürünə kərtənkələnin yanına gəldi. Gördü ki, qorxunc heyvan bərk yatıb. Onu yuxudan ayıldırdı dedi:

- Oyan, ay dünyadan xəbərsiz! Bütün heyvanlar bir yere yığışib səni öldürmək qərarına gəliblər. Ancaq sən ehtiyat üçün zəhər kisəni ver mən saxlayım.

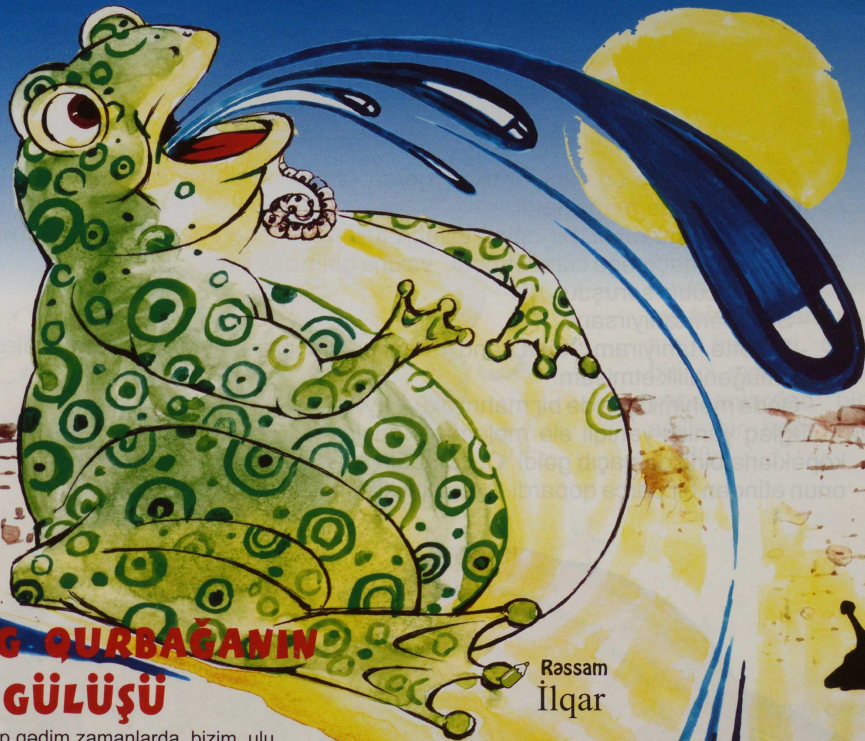
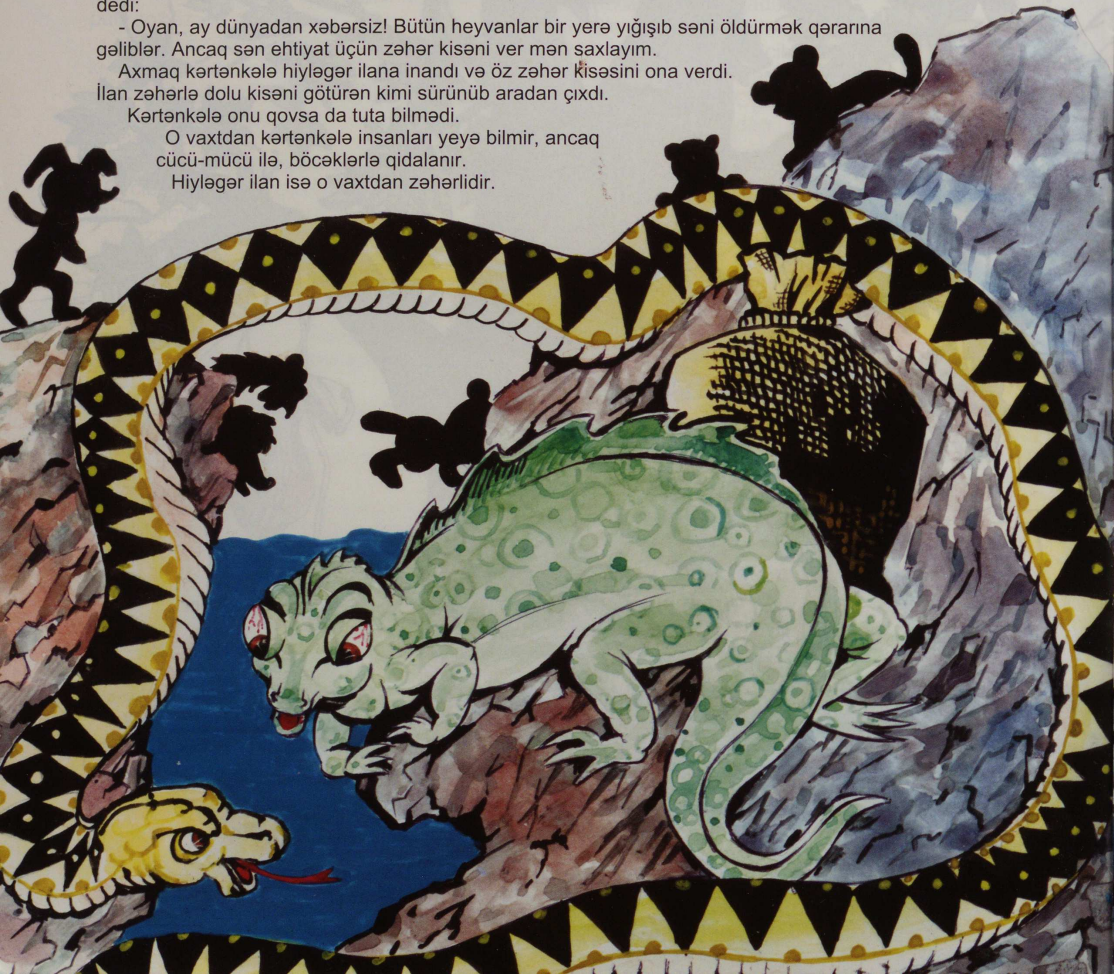
Axmaq kərtənkələ hiyləgər ilana inandı və öz zəhər kisəsinə ona verdi.

İlan zəhərlə dolu kisəni götürən kimi sürünüb aradan çıxdı.

Kərtənkələ onu qovsa da tuta bilmədi.

O vaxtdan kərtənkələ insanları yeyə bilmir, ancaq cücü-mücü ilə, böcəklərlə qidalanır.

Hiyləgər ilan isə o vaxtdan zəhərlidir.

NƏHƏNG QURBAĞANIN GÜLÜŞÜ

Rəssam
İlqar

Bu hadisə lap qədim zamanlarda, bizim ulu babalarımız dünyaya gəlmədiyi vaxt olmuşdu.

Yayın qızmar bir çağı idi. Bulaqlar, çaylar qurumuşdu. Hovuzların suyu buxarlanmışdı. Yer üzündəki bütün canlılar istiyyə, susuzluğa tab gətirməyib ölürdülər. Sağ qalanlar dəhşət içində ətrafa baxır, bir çıxış yolu axtarırdılar. Güneş yandırır-yaxırdı. Səmada buludlar görünmürdü. Daldalanmağa birçə dəne kölgəlik də yox idi. Dünyanın üzünə ölüm kölgəsi çökmüşdü.

Sağ qalan canlılar bir yere yığışib məsləhətləşdilər. Məlum oldu ki, dünyanın bütün sularını yekə, yepyekə bir qurbağa içib.

Sağ qalanlar belə qərara gəldilər ki, gedib qurbağanı tapmaq, nə yolla olur olsun, onu güldürmək lazımdır ki, ağzından su tökülsün.

Heyvanlar qurbağanı güldürmək üçün minbir oyundan çıxdılar. Quşların cəhdi də əbəs idi. Qurbağa gülmək bilmirdi ki, bilmirdi. O, ağzını bərk-bərk yumub heyvanlara baxırdı.

Nəhayət, balaca bir soxulcan sürünə - sürünə qurbağanın çənəsinin altına dırmandı və quyruğu ilə onu qıdıqlamağa başladı. Nəhəng qurbağa özünü gülməkdən saxlaya bilmədi. Elə güldü, elə güldü ki, su ağzından şələlə kimi axıb bütün dünyanı tutdu.

Bulaqlar yenidən çağlamağa, çaylar yenidən axmağa başladı. Beləliklə, dünyadakı bütün canlılar xilas edildi.

AXMAQ AYI

Fars nağılı

Ayı yuxusunda üç yağlı ət tikəsi gördü. Yuxudan duran kimi ağızı sulana-sulana həmin tikələri axtarmağa getdi.

Birdən o gördü ki, bir oğlaq tullana-tullana ona sarı gəlir. Oğlaq da ayını gördü, ancaq dönüb qaçmağa cürət etmədi, yaxına gəlib baş əydi.

Ayı təəccüblə soruşdu:

- Sən məni tanıyırsan?

- Əlbəttə, tanıyıram. Xoca kəndxudanı kim tanımır ki?! Mən isə sənənin atanın sarayında müğənnilik etmişəm.

- Onda mənim üçün də bir mahnı oxu, - ayı əmr etdi.

Oğlaq yanıqlı-yanıqlı elə mələməyə başladı ki, çoban onun səsinə eşidib köpəklərlə birlikdə qaçıb gəldi. O, çomaqla ayını döydü, köpəklərin həresi onun ətindən bir parça qopardı. Ayı çətinliklə qaçıb öz canını qurtara bildi.

Rəssam
Aytən

Ayı az getdi, üz getdi, dəre təpə düz getdi, qarşısına iki qoç çıxdı. Ürəyində dedi ki, hə, indi bunları yeyib, bir az rahatlanaram.

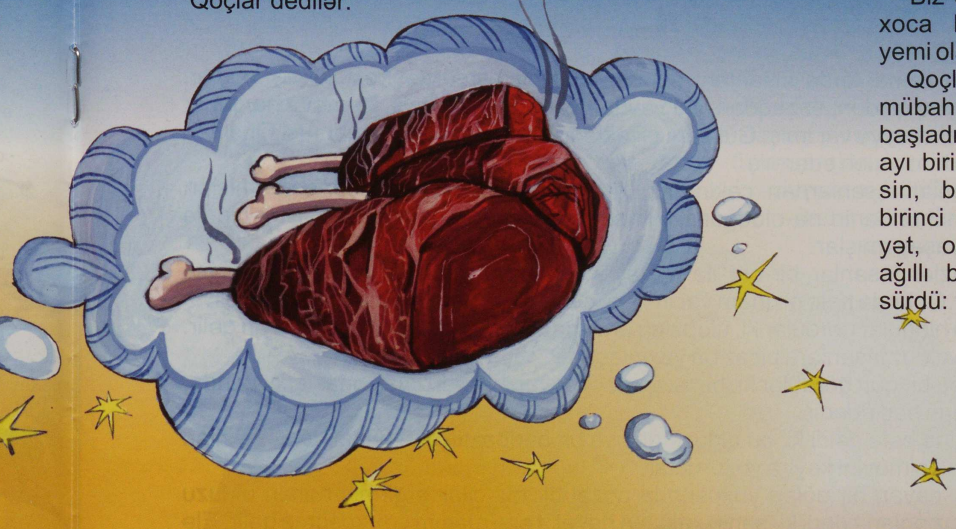
Onlar qaçmağın mümkün olmadığını görüb yaxına gəldilər və ədəb-ərkanla baş əydilər.

Ayı onlara dedi ki, indi mən sizi yeyəcəm.

Qoçlar dedilər:

-Biz çox şadiq ki, xoca kəndxudanın yemi olacağıq.

Qoçlar bir-biri ilə mübahisə eləməyə başladılar. O dedi ayı birinci məni yəsin, bu biri dedi birinci məni. Nəhayət, onlardan biri ağıllı bir təklif irəli sürdü:

- Xoca kəndxuda, icazə verin biz buynuzlaşaq. Kim döyüşdə qalib gəlsə, birinci onu ye.

Ayı razılaşdı. Ortada dayanıb hakimlik eləmək istədi. Qoçların həresi uzaqdan qaçıb, gücləri gəldikcə ayıya kəllə vurdular. Zərbəni gözləməyən ayı özündən getdi. Huşu özünə gələndə gördü ki, qoçlardan əsər əlamət yoxdur.

Ayı bir-iki saat ağacın dibində dincəlib, sonra yenə yoluna davam etdi. Qarşısına bir kök dəvə çıxdı. Ayı düşündü: «Hamısından yaxşısı budu. Həm yağlıdı, həm də ətə çoxdu».

Ayı səsi gəldikcə qışqırdı:

- Ey dəvə! Dayan, mən səni yeyəcəyəm!

- Salam, xoca kəndxuda, - dəvə ona cavab verdi.

- Sən məni hardan tanıyırsan? - ayı soruşdu

- Sizi kim tanımır ki?! Mən özüm atanızın poçtalyonu işləmişəm. İndi də ondan sizə məktub gətirmişəm.

- Bəs hanı məktub?

Mənim arxa ayağımın altına yazılıb, - dəvə cavab verdi.

Axmaq ayı əyilib məktubu oxumaq istəyəndə dəvə gücü gəldikcə onun ağızının üstünə bir təpik vurdu. Ayı yerə yığılıb huşunu itirdi. O özünə gələndə düşündü ki, yuxunu düz yozmamışam.

SU ZANBAĞI

Hindu nağılı

Qədim zamanlarda insanlar və heyvanlar bir yerdə xoşbəxt yaşayırmışlar. Onların soyuq qışdan, sazaqdan, isti yaydan xəbərləri yox imiş. Yeməyə nə qədər istəsən dadlı meyvə var imiş. Güllərin, çiçəklərin ətri hər yanı bürüyübmiş. Quşların nəğməsi adamı valeh edərmiş.

Heyvanlar insanlardan çəkinməz, arxayınca onların yanında gəzərmişlər. Adamlar müharibənin nə olduğunu bilməzmişlər. Bütün qonşu xalqlar bir-biri ilə mehriban yaşayırmışlar.

Gündüzlər insanlar bir-biri ilə oynayar, əylənər, gecələr ulduzlara tamaşa edərmişlər. Onlarda belə bir inam var imiş ki, ulduzlar xeyirxah insanların evləridir.

Bir dəfə hindular gördülər ki, ulduzlap arasından bir ulduz ayrılıb onlara sarı gəlir. Hər gecə o ulduz insanlara bir az da yaxınlaşmış.

Nəhayət, bir gün gördülər ki, bir az quşa oxşayan bu ulduz yaxında, lap yaxında, uca ağacların başındadır.

Bəzilərinə belə gəldi ki, bu ulduz hansısa bir bədbəxtlikdən xəbər verir. Bəziləri isə ulduzun gəlməyini xeyirə yozurdular.

Bir dəfə cavan bir oğlan yuxusunda gözəl bir qız cildinə girmiş həmin ulduzu gördü. Ulduz oğlana dedi ki, sən xalqının həyat tərzi mənim çox xoşuma gəlir. Elə buna görə də gəlmişəm ki, sizin aranızda yaşayam. Adamlardan soruş gör mən hansı cildə girim ki, onlar mənə sevsinlər?

Oğlan yuxusunu adamlara danışdı. Hərə bir təklif verdi.

- Ağacların budağında yaşasın.

- Ən gözəl çiçəyin ürəyində yaşasa daha yaxşı olar.

Nəhayət, ən ağıllı təklif səsləndi:

- Qoy ulduz hansı cildə, harada, necə yaşamaq istəyirsə, özü seçsin.

Əvvəlcə ulduz dağda bitən qızılgül olmaq istədi. Ancaq fikirləşdi ki, insanlardan uzaq yaşamaq ona çətin olacaq.

Ulduz çox düşündü, daşındı, nəhayət, axtardığını tapdı:

- Suda yaşasam daha yaxşı olar. O yana, bu yana üzən qayıqları görərəm.

Sahildə oynayan uşaqlar mənim dostuma çevrilə bilərlər. Hətta ən körpə uşaqlar da mənə sevecəklər, çünki yuxuya gedəndə mən onlara layla çalacam.

Ulduz bunu deyib suya girdi. Göldə öz əksini görüb çox sevindi.

Səhəri gün insanlar gölün sahilinə gedəndə yaşıl yarpaqlar arasında bitmiş minlərlə ağ su zanbağı gördülər. Bu, yer üzünün ilk su zanbaqları idi.

DAİRƏVİ MASA ARXASINDA

Kuba nağılı

Bir dəfə ağ dərilili adamla bir zənci meyxaşaya girib şam yeməyi sifariş etdilər. Onların qarınları da cibləri kimi bomboş idi.

Ciblərində olan pulun dəyərində yemək istədilər. Hərəsinin qabağına bir boşqab xörək qoyanda ağ dərilili gördü ki, zəncinin qabağındakı boşqab onun boşqabına nisbətən ağzınacan doludu. O, tez masanı fırladı. Bu dəfə ağzınacan dolu boşqab onun qarşısına düşdü. Bunu gören zənci təəccüblənəndə, ağ dərilili ona dedi:

-Sən bilirsənmi, yer dairəvi olduğu üçün o, fırlanır.

Zənci bir qədər fikirləşəndən sonra masanı fırladıb əvvəlki vəziyyətinə gətirdi və dedi:

-Bizim yer ilə nə işimiz var. Qoy o necə var, elə də qalsın.

Rəssam
Leyla

PİNTİ OĞLANI

İsveç nağılı

Bir kasıb kəndlinin üç oğlu var idi. Böyük qardaşlar ağıllı idilər, öz atalarının köməklərinə gəlirdilər. Kiçik qardaş isə tənbellər tənbelli idi...

Bir dəfə ata kiçik qardaşa bir az yemək verib dedi:
- Ata çörəyi yediyn kifayətdir. Get öz xoşbəxtliyini özün axtar.

Kiçik qardaş az getdi, üz getdi, dərə, təpə, düz getdi, gəlib bir meşəyə çıxdı. Yeməyinin qurtarması az imiş kimi o həm də meşədə azdı.

Qaranlıq düşəndə oğlan harda yatmaq haqqında düşündü. Birdən onun gözüne uzaqda bir işıq sataşdı. Işıq gələn tərəfə gedən kiçik qardaş bir çayın sahilinə gəlib çıxdı. Gördü ki, o biri sahilə gözəl bir saray var. Oğlan paltarlarını çıxarıb çətinliklə çaydan keçdi. Saraya yaxınlaşan kimi qapılar onun üzünə açıldı.

Kiçik qardaş içəri keçib gördü ki, ağsaqqal bir kişi böyük zalın ortasında oturub kitab oxuyur.

Kişi başını qaldırıb kiçik qardaşdan soruşdu ki, bura necə gəlmisən və nə istəyirsən?

Kiçik qardaş başına gələnləri danışdı və dedi ki, özünə iş axtarıram.

Qoca onu işə götürməyə razılaşdı. Oğlana bir top ağac verib söylədi ki, mən bir illik səfərə gedirəm, evi isə sənə tapşırıram. Otaqlardan hamısına girə bilərsən. Ancaq bu axırncı otaqa girsən, başın bəlalar çəkəcək.

Qoca harasa çıxıb getdi. Kiçik qardaş isə evdə işləyib yaşamağa başladı. Ancaq bir gün onun ürəyində qadağan olunmuş otağa girmək arzusu baş qaldırdı. O, qapını açıb içəri keçəndə gördü ki, otaqda bir soba yanır, üstündə isə qazan qaynayır. Divardan bir qılınc, bir neçə su qabı asılıb. Stolun üstündə iki fırça, içi mıxla dolu bir neçə qutu var idi.

Kiçik qardaş bundan sonra tövləyə keçdi. Gördü ki, gözəl bir atın başı tərəfə od, quyruğu tərəfə isə ot qoyublar. Oğlan odu söndürüb otu atın qabağına qoydu.

At ilə gəlib söylədi ki, ay oğlan, sən mənə yaxşılıq elədiyün üçün mən də sənə ağıllı məsləhət verəcəyəm.

Oğlan atın sözünə qulaq asıb yenidən qadağan olunmuş otağa keçdi. Kuzələrdəki sudan içəndə qoluna qüvvət gəldi. O, divardakı qılıncı asanlıqla əlinə götürüb ata mindi. İçi mıxlarla dolu qutuları götürməyi də unutmadı.

At çapmağa başladı. Oğlan gördü ki, caduger qoca

onlara çatmaqdadı. At ona əmr elədi ki, kuzədəki suyu yerə boşalt.

Oğlan suyu boşaldan kimi cadugərlə onların arasında dərin bir dərya yarandı.

Bir xeyli keçəndən sonra oğlan ata dedi ki, qoca yenə də bizim dalımızca gəlir.

Atın göstərişi ilə oğlan fırçaları arxaya atdı. Arada keçilməz bir meşə yarandı. Axırncı dəfə oğlan qutulardakı mıxları yerə atdı. Qoca mıxlara batıb öldü.

Kiçik qardaş gəlib bir ölkəyə çıxdı. Gördü ki, ölkənin şahı başqa bir ölkəyə müharibəyə hazırlaşır.

Atın məsləhətilə oğlan şahın yanına gəlib xahiş elədi ki, ona da döyüşə getməyə izn versinlər.

Oğlana bir axsaq yabı, ucu qırıq bir qılınc verdilər. Döyüşçülər ona baxıb güldürdülər.

Baş qarışan kimi sehrlilə tunc rəngli paltar gətirdi. Oğlan libasını dəyişib ata mindi. Sehrlilə qılıncı ilə düşmənlərini qırmağa başladı. Hamı ona heyranlıqla baxırdı.

Döyüşdən sonra kiçik qardaş libasını dəyişib axsaq yabıya mindi. Hamı tunc geyimli qəhrəmanın igidliyindən danışdı. Ona heç məhəl qoyan da yox idi.

Bu münvalla kiçik qardaş üç dəfə döyüşə girdi. İkinci dəfə o gümüşü, üçüncü dəfə isə qızılı libas geyinmişdi.

Döyüşlərin birində onun qolu yaralandı. Şah öz dəsmalı ilə oğlanın qolunu bağladı.

Müharibə qələbə ilə başa çatdı. Ölkədə qələbə şənlikləri keçirildi. Şahın böyük qızı bir döyüşçüyə, ortancıl qızı isə digər döyüşçüyə alma atıb sevgisini bildirdi. Gözəllər gözəli kiçik qız isə almanı kasıb geyimli kiçik qardaşa verəndə hamı təəccübləndi. Yalnız şah öz dəsmalını oğlanın qolunda görəndə hər şeyi anladı...

Sehrlilə at ortaya gəlib kiçik qardaşa dedi ki, sehrlilə qılıncı mənə boynumu vur.

Oğlan sevimli atını öldürmək istəməyəndə at dedi ki, oğlan, sən yalnız bu yolla mənə tilsimdən xilas edə bilərsən.

Kiçik qardaş qılıncı atın boynuna endirən kimi, o çevrilib gözəl bir oğlana çevrildi. Sən demə bu oğlan şahın itgin düşmüş oğlu imiş.

Hamı sevindi. Toy toya qarışdı. Kiçik qardaş şahın kiçik qızı ilə evləndi, xoşbəxt ömür sürməyə başladı.

Rəssam
Leyla

MANORA

Tay nağılı

Qədim zamanlarda Himalay dağının ətəklərində gözəl bir ölkə var idi. Burada başı insan, bədənı quş olan varlıqlar yaşayırdı. Bu ölkənin kralının bir-birindən gözəl yeddi qızı var idi. Kiçik qızı Manoranın isə gözəllikdə tay-bərabəri yox idi.

Manora dünyaya gələndə qonşu Ponkal ölkəsinin kralının da bir oğlu dünyaya gəlmişdi. Oğlanın adını Suton qoymuşdular.

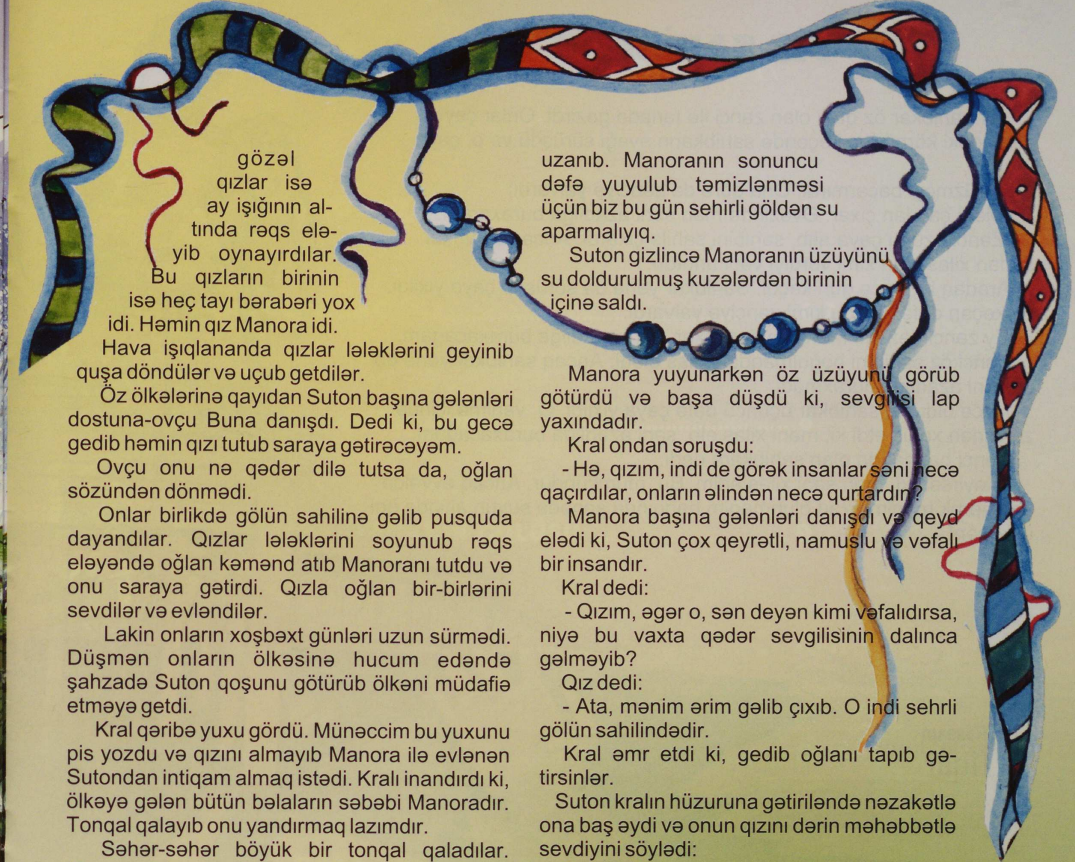
Suton böyüyüb igid bir oğlan olmuşdu. O, meşələrdə gəzməyi çox xoşlayırdı. Quşların, heyvanların dilini bilən ovçu Bun Sutona çox şey öyrətmişdi.

Bir dəfə Suton meşədə azdı. Yorulduğu üçün meşənin içindəki gözəl bir gölün sahilində gecələməli oldu. O, böyük bir ağaca çıxıb onun üstündə mürgülədi.

Qızların oxuduqları həzin nəğmələr onu yuxudan oyatdı. Suton baxıb gördü ki, sahilde rəngbəreng quş lələkləri var. Bir-birindən

Rəssam
Aytən

gözəl qızlar isə ay işığının altında rəqs eləyib oynayırdılar. Bu qızların birinin isə heç tayı bərabəri yox idi. Həmin qız Manora idi.

Hava işıqlananda qızlar lələklərini geyinib quşa döndülər və uçub getdilər.

Öz ölkələrinə qayıdan Suton başına gələnəri dostuna-ovçu Buna danışdı. Dedi ki, bu gecə gedib həmin qızı tutub saraya gətirəcəyəm.

Ovçu onu nə qədər dilə tutsa da, oğlan sözümdən dönmədi.

Onlar birlikdə gölün sahilinə gəlib pusquda dayandılar. Qızlar lələklərini soyunub rəqs eləyəndə oğlan kəmənd atıb Manoranı tutdu və onu saraya gətirdi. Qızla oğlan bir-birlərini sevdilər və evləndilər.

Lakin onların xoşbəxt günləri uzun sürmədi. Düşmən onların ölkəsinə hucum edəndə şahzadə Suton qoşunu götürüb ölkəni müdafiə etməyə getdi.

Kral qərribə yuxu gördü. Münəccim bu yuxunu pis yozdu və qızını almayıb Manora ilə evlənen Sutondan intiqam almaq istədi. Kralı inandırdı ki, ölkəyə gələn bütün bələlərin səbəbi Manoradır. Tonqal qalayıb onu yandırmaq lazımdır.

Səhər-səhər böyük bir tonqal qaladılar. Manora öz qanadlarını taxıb vida rəqsi etmək üçün izn istədi. Qız kralın razılığı ilə qanadları geyinən kimi quşa çevrildi və uçub getdi...

Şahzadə Suton qələbə ilə geri qayıtdı. Ancaq Monoranın uçub getdiyini eşidəndə qanı qaraldı. Qızın çıxarılıb evdə qoyduğu nişan üzüyünü də götürüb onu axtarmağa getdi.

Suton ovçu Bunun məsləhəti ilə saraydakı meymunu da özü ilə götürdü. Onlar yeddi il, yeddi ay, yeddi gün yol getdilər. Yorulub bir gölün sahilində uzandılar. Birdən gördülər ki, quşlar qanadlarını soyunub qıza çevrildilər. Onlar rəqs edə-edə Manoranın acı taleyindən danışdılar, dedilər ki, bu gün bizim kral Manoranı qəbul edəcək. Onun insan nəfəsindən təmizlənməsi yeddi il, yeddi ay, yeddi gün

uzanıb. Manoranın sonuncu dəfə yuyulub təmizlənməsi üçün biz bu gün sehirli göldən su aparmalıyıq.

Suton gizləncə Manoranın üzüyünü su doldurulmuş kuzələrdən birinin içinə saldı.

Manora yuyunarkən öz üzüyünü görüb götürdü və başa düşdü ki, sevgilisi lap yaxındadır.

Kral ondan soruşdu:

- Hə, qızım, indi de görək insanlar səni necə qaçırdılar, onların əlindən necə qurtardın?

Manora başına gələnəri danışdı və qeyd elədi ki, Suton çox qeyrətli, namuslu və vəfalı bir insandır.

Kral dedi:

- Qızım, əgər o, sən deyən kimi vəfaldırsa, niyə bu vaxta qədər sevgilisinin dalınca gəlməyib?

Qız dedi:

- Ata, mənim ərim gəlib çıxıb. O indi sehirli gölün sahilindədir.

Kral əmr etdi ki, gedib oğlanı tapıb gətirsinlər.

Suton kralın hüzuruna gətiriləndə nəzakətlə ona baş əydi və onun qızını dərin məhəbbətlə sevdiyini söylədi:

Kral dedi:

- Əgər sən doğrudan da Manoranı sevirənsə, onu rəqs eləyən digər qızlarımdan seçməyi bacarmalısan.

Kralın əmri ilə quş geyimli qızlar rəqs etməyə başladılar. Manoranı onlardan seçib ayırmaq çox çətin idi. Ancaq Suton qızların birinin lələyində nişan üzüyünü görüb öz sevgilisini tanıdı və əlini uzadıb onu tutdu.

Rəqs qurtardı. Hamının üzünü təbəssümü bürüdü.

Keynarda - quşlar ölkəsində yeddi gün, yeddi gecə toy çalındı, şənlik oldu. Sonra Suton Manoranı da götürüb öz ölkələrinə qayıtdı.

Atasının ölümündən sonra Suton kral seçilib ölkəni ədalətlə idarə etməyə başladı. Yarımquşyarım insan ölkənin sakinləri də xoşbəxt ömür sürdülər.

PİS SAHİBKAR

Bir sahibkar öz qulu olan zenci ilə tarlada gəzirdi. Onlar çayın üstündəki körpüdən keçəndə sahibkarın ayağı sürüşdü və o, çaya yıxıldı.

O, üzməyi bacarmırdı. Ona görə də zenciye yalvardı:

-Məni çaydan çıxar. Əvəzində mən səni azadlığa buraxaram.

Zenci özünü çaya atıb, sahibini sahile çıxardı. Ancaq sahibkar sudan xilas olan kimi verdiyi vədi unutdu.

Aradan bir neçə gün keçdi. Sahibkar yenə də sürüşüb çaya yıxıldı.

O, keçən dəfə olduğu kimi zenciye yalvardı:

-Ey zenci, tez elə məni çaydan çıxar, səni azadlığa buraxacağam.

Zenci öz sahibini boğulmaqdan xilas elədi. Ancaq sahibkar yenə də zencini azadlığa buraxmadı.

Necə oldusa, sahibkar üçüncü dəfə çaya yıxıldı. O, vahimə içində zencidən xahiş etdi ki, məni xilas elə, səni azadlığa buraxacağam.

Zenci batmaqda olan sahibkara dedi:

-İstəyirsən ki, mən səni xilas edim. Bu, mümkündür. Ancaq əvvəlcə sən gerek mənim azad olunmağım haqqında sənədə suyun altında qol çəkəsən!

Rəssam
İlqar

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

XORUZ VƏ TOYUQ 4-5

MÖCÜZƏLİ AĞAC 6-7

İLAN NECƏ ZƏHƏRLİDİR 8

NƏHƏNG QURBAĞANIN GÜLÜŞÜ 9

AXMAQ AYI 10-11

SU ZAMBAĞI 12

DAİRƏVİ MASA ARXASINDA 13

PİNTİ OĞLAN 14-15

MANORA 16-17

PİS SAHİBKAR 18

İbtidai sinif şagirdləri
və məktəbəqədər
az yaşlı uşaqlar üçün
aylıq jurnal

1958-ci ildən çıxır

Təsisçi:
Azərbaycan Gənclər İttifaqı

Baş redaktor:
Rafiq Yusifovlu

Redaksiya heyəti:

Ağacan Əhmədov
Ənvər Qarayev
Zahid Xəlil
İlyas Tapdıq
Məhərrəm Qasımlı
Qəşəm İsabəyli

Məsul katib:
İlqar Mehdiyev

Bədii redaktor:
Arif Hüseynov

Dizayner-rossam:
Kübra Salamova

Redaksiyanın ünvanı:
Bakı- AZ 1146,
Mətbuat prospekti,
529- cu məhəllə.
Telefon:439 08 53
E-mail: goyarchin@box.az

Çapa imzalanıb: 21.05.10
Sifariş :1906
Tiraj:1500
Kağız formatı:60\90\18
Çap vərəqi:2,5
Hesab-nəşr vərəqi:3,93
Ofset üsulu ilə çap olunub.

Bakı
"Azərbaycan" nəşriyyatının
mətbəəsi

Lisensiyaya № 022328

GÖYƏRCİN

Qiyməti :1 manat

“Göyərçin”in kitabxanası

“Göyərçin”in kitabxanası

“Göyərçin”in kitabxanası

“Göyərçin”in kitabxanası

